

Tájékoztató külföldön élő nyugdíjasok részére

Hatályos: Január 2023

www.pv.at

Impresszum

Médiatulajdonos és kiadó:

Nyugdíjbiztosítási Intézet (PVA)
Friedrich-Hillegeist-Straße 1, 1021 Wien
Telefonszám: +43 (0) 5 03 03
Honlap: www.pv.at
E-Mail cím: pva@pv.at

Kiadás és gyártás helye: Bécs

Nyomtatás: PVA

Címlapfotó: © istockphoto.com/koya79

Tisztelt Ügyfelünk!

Ön immár nyugdíjas ügyfeleink köréhez tartozik.

Mivel a nyugdíjfolyósítás különböző jogokkal és kötelezettségekkel jár, különösen fontos, hogy ön megfelelő tájékoztatást kapjon az ezzel kapcsolatos alapvető jogszabályokról. Ezért kérjük, hogy minél körültekintőbben olvassa el ezt a tájékoztatót.

Kérésére angol nyelven is elküldjük önnek ezt az ismertetőt. A tájékoztató megtalálható továbbá horvát, szerb, szlovén, szlovák, cseh, magyar, török, olasz, spanyol, francia és angol nyelven a www.pv.at internetes oldalon.

A jelen kiadvány a 2023. január 1-jével hatályos jogszabályok alapján készült.

Ezen kívül munkatársaink a bécsi tartományi képviselőn (Landesstelle Wien) valamint egyes országokban szívesen adnak részletes felvilágosítást és egyénre szabott tájékoztatást kifejezetten a külföldön élő nyugdíjasok kérdéseivel foglalkozó fogadónapokon.

Ügyfélközpontú szolgáltató társaságunk célja az, hogy önnek minden törvény adta lehetőséget kihasználva gyorsan és bürokrácia mentesen nyújtson segítséget.

Nyugdíjbiztosító Intézet

Tartalomjegyzék

A nyugdíj megállapítása.....	6
Határozat.....	6
Értesítés	6
A nyugdíj kifizetése.....	7
Átutalás világszerte.....	7
Átutalás a Németországi szövetségi köztársaságba.....	7
A nyugdíj kiszámítása és kifizetése	8
Az öregségi nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok.....	9
Emelt összegű öregségi nyugdíj	9
A rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátásokkal	
kapcsolatos különleges szabályok.....	10
Résznyugdíj.....	10
Tartós rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás.....	11
Ideiglenes rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás.....	11
Továbbfolyósítás.....	12
Rehabilitációs ellátás / átképzési támogatás.....	12
Felülvizsgálatok	13
A nyugdíj megvonása.....	13
Az előrehozott öregségi nyugdíjakkal, a korengedményes és	
korkezdvezményes nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok	14
A folyósítás megszüntetése.....	14
A jogosultság felélése.....	14
Átalakulás öregségi nyugdíjára.....	15
Hozzá tartozói nyugellátások	16
Özvegyi nyugdíjak	16
Jövedelemváltozás bejelentése	19

Elvált házastársak özvegyi nyugdíjai	19
Az özvegyi nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok	20
Árvaellátások.....	22
Az árvaellátásokkal kapcsolatos különleges szabályok.....	24

Apolási díj.....	25
-------------------------	-----------

Gyermekpótlék.....	27
---------------------------	-----------

Összeg	27
---------------------	-----------

A nyugdíj folyósításának szüneteltetése	29
--	-----------

Lakcímváltozás.....	30
----------------------------	-----------

Kivételes kifizetések.....	31
-----------------------------------	-----------

Arányos részhányad megállapítása	31
--	----

Kivételes rendelkezés	31
-----------------------------	----

A nyugdíjat érintő adók	32
--------------------------------------	-----------

Korlátozott adókötelezettség	32
------------------------------------	----

Európai gazdasági térség állampolgárai és svájci állampolgárok.....	32
---	----

A kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények	33
--	----

Egészségbiztosítás.....	34
--------------------------------	-----------

Lakóhely egy EU- ill. egt-tagállamban vagy Svájcban	34
---	----

Lakhely egy szerződéses tagállamban	35
---	----

Bejelentkezés az osztrák egészségbiztosítónál.....	35
--	----

Átmeneti tartózkodás ausztriában	37
--	----

Életbenléti igazolás	38
-----------------------------------	-----------

Igazolási kötelezettség	38
-------------------------------	----

Az életbenléti igazolás kiküldése	38
---	----

Bejelentési kötelezettségek	39
--	-----------

Tájékoztatás és tanácsadás	42
---	-----------

A nyugdíj megállapítása

Határozat

A nyugdíjjogosultságot határozattal állapítják meg. Ezen határozat jogerős, amennyiben a kézhezvételtől számított három hónapon belül fellebbezéssel nem él.

Értesítés

Amennyiben önnek „értesítés”-sel nyugdíjelőleget állapítanak meg, ez azt jelenti, hogy a végleges nyugdíjösszeg megállapításának előfeltételei még nem teljesültek. Mindazonáltal igyekszünk minél hamarabb határozattal lezárni a nyugdíjmegállapítási eljárást.

A határozat (értesítés) egy okirat, amely igazolja, hogy ön az osztrák törvényes nyugdíjbiztosító nyugdíjjogosultja.

Ezért kérjük, hogy ezt az okiratot gondosan őrizze meg.

A nyugdíj kifizetése

A nyugdíj **utólagosan**, azaz mindig a tárgyhót követő hónap első napján **kerül kifizetésre**.

Amennyiben ez a nap szombatra, vasárnapra vagy egy munkaszüneti napra esik, úgy nyugdíja oly módon kerül átutalásra, hogy az a határidőt megelőző utolsó munkanapon az ön rendelkezésére álljon.

A nyugdíj a **nyugdíjjogosult részére kerül kifizetésre**.

Átutalás világszerte

A nyugdíj rendszerint a Deutsche Post AG-n (azaz a Német Posta Rt-n) keresztül

- » készpénzmentes fizetéssel egy ön által választott pénzüintézet számlájára/közös számlájára vagy
- » csekk-kifizetési eljárás útján, csekk kiküldésével (kivétel: Svájc és Belgium).

Átutalás a Németországi szövetségi köztársaságba

A nyugdíj a Deutsche Post AG-n (azaz a Német Posta Rt-n) keresztül

- » készpénzben vagy
- » készpénzmentes fizetéssel egy ön által választott pénzüintézetnél számlára/közös számlára kerül átutalásra.

Amennyiben az átutalás módját a jövőben változtatni szeretné, kérjük, hogy ezen szándékát időben jelezze.

A nyugdíj kiszámítása és kifizetése

A nyugdíj összegének megállapításakor az EU-tagállamokban, az Európai Gazdasági Térség (EGT) valamely országában, Svájcban vagy egy szerződéses tagállamban szerzett biztosítási idők ill. egy nemzetközi szervezetnél szerzett szolgálati idők az Ausztriában érvényes jogszabályok szerint kerülnek beszámításra. **Ausztria az osztrák biztosítási idők függvényében kiszámított nyugdíjrészt fizeti.**

© istockphoto.com/AndreyPopov

Az öregségi nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok

Emelt összegű öregségi nyugdíj

Amennyiben az öregségi nyugdíjat a nyugdíjkorhatár (nők esetében a 60. életév ill. férfiak esetében a 65. életév) elérését követően veszik igénybe, úgy a nyugdíjra jogosító korhatár után szerzett biztosítási hónapok alapján – legkorábban azonban a szükséges minimális biztosítási idő megszerzése után – **emelt összegű öregségi nyugdíj** (bonifikáció) jár.

A rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátásokkal kapcsolatos különleges szabályok

Résznyugdij

Amennyiben egy rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátásra jogosult személy havi jövedelme egy naptári hónapban meghaladja az adómentes jövedelem mértékét (2023-ben: € 500,91), úgy a megállapított nyugdíjjogosultság módosul és az adott naptári hónapban résznyugdij kerül kifizetésre. Ha az összjövedelem egy bizonyos határértéket meghalad, akkor a nyugdíj összegét csökkentik. Más esetekben a rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás teljes összege kerül átutalásra. Amennyiben a havi összjövedelem mértéke meghaladja a bruttó € 1.357,72, úgy a nyugdíj összegét csökkenteni kell. A csökkentés mértékét az összjövedelem részeire vonatkozó százalékösszegek összeadásával számítják ki. Az összjövedelem részeire vonatkozó százalékösszegek 2023-ben a következőképpen alakulnak:

€ 1.357,72	és	€ 2.036,66 közé eső jövedelemrész	30 %
€ 2.036,66	és	€ 2.715,43 közé eső jövedelemrész	40 % és
€ 2.715,43		fölötti jövedelemrész	50 % -a

A csökkentés mértéke azonban nem haladhatja meg az ellátás 50%-t ill. a jövedelem összegét.

Az összjövedelem mértékét a nyugdíj (emelési összeg nélkül) és a jövedelem (bruttó) összeadásával számítják ki.

A **résznyugdíj felülvizsgálata** a következő feltételek mellett történik

- » nyugdíjkorrekció esetén
- » kereső tevékenység újrakezdésekor
- » a nyugdíjjogosult külön kérésére
- » az éves adómérték megállapításakor.

Tartós rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás

A rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás korlátlan időre csak akkor állapítható meg, ha a testi vagy szellemi állapot alapján maradandó rokkantság ill. munkaképtelenség vélelmezhető és orvosi vagy foglalkoztatási rehabilitációval javulás valószínűleg nem érhető el.

Ideiglenes rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás

Ideiglenes rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás illeti meg azt a személyt, **aki 1963. december 31-e előtt született**, és akinek átmeneti rokkantsága ill. munkaképtelensége meghaladja a 6 hónapot. A rokkantsági nyugdíj ill. munkaképtelenségi járadék alapvetően legfeljebb 24 hónapra állapítható meg. Amennyiben a jogosultsági feltételek a határidő lejárta után is fennállnak, úgy az ellátás legfeljebb további 24 hónapra állapítható meg, abban az esetben, ha a továbbfolyósítást a jogosultsági határidő lejárta utáni 3 hónapon belül kérelmezték.

Továbbfolyósítás

Amennyiben az ideiglenes rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás időtartama alatt egészségi állapotában javulás nem tapasztalható, úgy a mindenkorai továbbfolyósítás érdekében javasoljuk, hogy az ezzel kapcsolatos kérelmét már a jogosultsági **határidő lejáratá előtti 3 hónapon belül** juttassa el részünkre.

Rehabilitációs ellátás / átképzési támogatás

1964. január 1-je után születettek részére

Rehabilitációs ellátás

Azon személyeket, akiknek átmeneti rokkantsága ill. munkaképtelensége meghaladja a 6 hónapot, nyugdíj nem illeti meg, de számukra az előírt feltételek teljesülése esetén rehabilitációs ellátás állapítható meg.

Átképzési támogatás

Rokkantsági ill. munkaképtelenségi ellátás iránti kérelem ill. a további feltételek teljesülése esetén átképzési támogatás állapítható meg, amennyiben a foglalkozási rehabilitációs intézkedésre jogosultságot határozattal megállapították.

Felülvizsgálatok

Amennyiben a betegség jellegéből kifolyólag állapotjavulás vélemezhető, úgy a Nyugdíjbiztosító Intézet megfelelő időközökben felülvizsgálatokat végez.

A nyugdíj megvonása

A tartós rokkantság ill. munkaképtelenség esetén megállapított ellátás megvonandó, ha a nyugdíjjogosult egészségi állapotában olyan mértékű javulás állapítható meg, amelyek alapján ezen ellátások jogosultsági feltételei már nem teljesülnek.

Kereső tevékenység folytatása szintén a rokkantság ill. a munkaképtelenség felülvizsgálatához és következésképpen az ellátás megvonásához vezethet.

A nyugdíjkorhatár (nők esetében a 60. életév, férfiak esetében a 65. életév) elérését követően az ellátás nem vonható meg.

Az előrehozott öregségi nyugdíjakkal, a korengedményes és korekedvezményes nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok

A folyósítás megszüntetése

Az előrehozott öregségi nyugdíj, a korengedményes és korekedvezményes nyugdíj folyósítása attól a naptól megszűnik, amelytől a jogosult (külföldi) kereső tevékenységet kezd folytatni és az ebből a tevékenységből származó havi (bruttó) jövedelme az adómentes jövedelem mértékét meghaladja.

A jogosultság feléledése

Egy korábbi nyugdíjjogosultság attól a naptól feléled, amelytől a jogosult nem önálló vagy önálló kereső tevékenységből származó havi (bruttó) jövedelme az adómentes jövedelem mértékét már nem haladja meg.

Nyugellátása mihamarabbi újfolyósítása érdekében, kérjük a változásokról haladéktalanul tájékoztassa intézetünket.

Az adómentes jövedelem mértéke 2023-ben: € 500,91

Átalakulás öregségi nyugdíjja

Az előrehozott öregségi nyugdíj, korengedményes és korkedvezményes nyugdíj a nyugdíjkorhatár (nők esetében a 60. életév, férfiak esetében a 65. életév) elérését követő hónap első napján **automatikusan** azonos mértékű öregségi nyugdíjja alakul át.

Amennyiben az előrehozott öregségi nyugdíj-, korengedményes ill. korkedvezményes nyugdíjjogosultsága már fennáll, öregségi nyugdíj nem igényelhető.

© istockphoto.com/AleksanderNakic

Hozzá tartozói nyugellátások

Hozzá tartozói nyugellátásokat az előírt feltételek teljesülése esetén a házastárs, az elvált házastárs és az elhunyt gyermekei kaphatnak. Gyermekek alatt a „Gyerme kpótlék” c. fejezetben megnevezett személyek értendők.

Az özvegyi nyugdíjra vonatkozó alábbi rendelkezések értelemszerűen a bejegyzett élettársakra is vonatkoznak.

Özvegyi nyugdíjak

Az özvegyi nyugdíj mértéke annak a nyugdíjnak 0 és 60%-a között van, melyre az elhunyt halálának időpontjában jogosult volt vagy jogosult lett volna.

0%-tól 60%-os mértékű jogosultság

Az özvegyi nyugdíj mértéke annak a nyugdíjnak a **0%-tól maximum 60%-a**, amely az elhunyt (elvált) házastársat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

A pontos százalék megállapításához egy számítási alapot határoznak meg. Ehhez az elhunyt és a hozzátartozó a biztosított elhalálozása előtti **utolsó 2 naptári évben szerzett jövedelmeit**, 24-gyel osztva, veszik figyelembe.

Amennyiben biztosított jövedelme az elhalálozás előtti utolsó 2 naptári évben betegség vagy munkanélküliség következtében csökkent, úgy a számítási alap meghatározásánál a biztosított elhalálozása előtti utolsó

4 naptári évben szerzett jövedelmeit, 48-cal osztva, kell figyelembe venni, ha ennek eredményeképpen kedvezőbb ellátás állapítható meg.

Jövedelem

Jövedelemnek számítanak a következők:

- » önálló és nem önálló kereseti tevékenységből származó jövedelmek (bel- és külföldön),
- » állami funkcionáriusok jövedelme, amennyiben ezek meghaladják a jövedelemhatárt,
- » a törvényes társadalom- és munkanélküli biztosításból származó rendszeres (bruttó) pénzjuttatások (pl.: nyugdíj, baleseti táppénz, táppénz, munkanélküli járadék),
- » közalkalmazottak pénzbeli ellátásai és hasonló nyugellátások,
- » külföldi nyugellátás,
- » a járuléktörvényben meghatározott járulékok és egyéb járandóságok,
- » szabadságmegváltás és ennek megfelelő egyéb járulékok,
- » nyugdíj előtti részidős foglalkoztatás esetében a kötelező biztosítási járulékalapok és a különleges kifizetések összege, ha ezek magasabbak, mint az egyidejűleg kapott jövedelem,
- » közigazgatási nyugdíjak és a szociális egyezség alapján kifizetett átmeneti ellátások (ill. az egyidejűleg fennálló önkéntes biztosítási viszony járulékalapjai, ha ezek magasabbak, mint az elhunyt jövedelme).

Emelés 60%-ig

Ha az igényjogosultság mértéke 60%-nál alacsonyabb, úgy az az özvegy jövedelmi helyzetétől függően emelhető.

Amennyiben az özvegy saját jövedelme és az özvegyi nyugdíj együttesen – kivéve ez alól egy esetleges emelési összeget magasabb biztosítás érdekében – nem ér el egy bizonyos határértéket (2023-ben: € 2.220,47), akkor az özvegyi nyugdíj százalékaránya addig növelhető, ameddig ez a feltétel teljesül és az özvegy saját jövedelme és az özvegyi nyugdíj együttesen nem éri el a nevezett határértéket.

Az özvegyi nyugdíj mértékét **legfeljebb 60%-ig** lehet emelni.

Csökkentés 0%-ig

Amennyiben a saját jogú nyugdíj és/vagy jövedelem és az özvegyi nyugdíj együttesen meghaladja a havi legmagasabb járulékalap kétszeresét, az özvegyi nyugdíjat a meghaladás mértékével 0%-ig csökkenteni kell.

2013. január 1-jétől a 2012-ben érvényes legmagasabb járulékalap kétszeresét (2012-ben: € 8.460,-) kell figyelembe venni.

Az így megállapított özvegyi nyugdíjhoz adott esetben az elhunyt különleges emelési összegének 60%-a (a mindenkor magasabb biztosítás érdekében) adható hozzá.

Jövedelemváltozás bejelentése

A saját jövedelem **emelkedése vagy csökkenése** kihat az özvegyi nyugdíj mértékére. A jövedelem változásából adódó felülvizsgálat hivatalból történik, minden esetben egy nyugdíjkorrekció keretében ill. külön kérelem esetén is.

Elvált házastársak özvegyi nyugdíjai

Elvált házastársakat, ha nem történt újabb házasságkötés, akkor illeti meg az özvegyi nyugdíj, ha számukra a biztosított az elhalálozás időpontjában *ai/alle vedovi/e se alla data della morte*

- » bírósági ítélet alapján,
- » bírósági megegyezés alapján vagy
- » a házasság felbontása előtt megkötött szerződés alapján tartásdíjat fizetett ill.
- » a válás jogerőre emelkedésétől a halál időpontjáig legalább az elhalálozást megelőző egy évben az eltartási szükségletek fedezésére (eltartási igény a jövedelmi viszonyok alapján) rendszeres tartásdíjat fizetett (amennyiben a házasság legalább 10 évig fennállt).

Korlátozás a tartásdíj mértékével

Elvált házastársak özvegyi nyugdíjának mértéke nem haladhatja meg a tartásdíj összegét.

Korlátozás nélküli ellátás

Elvált házastársakat, ha nem történt újabb házasságkötés, akkor illeti meg az özvegyi nyugdíj teljes összege, amennyiben

- » az ítélet a házassági törvény 61. § 3. bekezdését tartalmazza (a felperes egyedül vagy nagymértékben felelős a házasság felbomlásáért),
- » a házasság legalább 15 évig fennállt és
- » az özvegy az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában a 40. életévét betöltötte.

A feltétel, amely kimondja, hogy az özvegynek az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában 40. életévét be kell töltenie, érvényét veszti, amennyiben az özvegy ettől az időponttól kezdve keresőképtelen vagy háztartásában egy a házasságból származó saját vagy örökbe fogadott árvaellátásra jogosult gyermeket nevel. A közös háztartás előfeltétele érvényét veszti, amennyiben a gyermek az apa halála után született.

Az özvegyi nyugdíjakkal kapcsolatos különleges szabályok

Továbbfolyósítás a határidő lejárta után

Amennyiben az özvegyi nyugdíjat csak a biztosított halála utáni 30 naptári hónapra állapították meg, akkor a következőket kell figyelembe venni.

Ha a határidő lejártakor rokkantság áll fenn, akkor a nyugdíjat a rokkantság idejére tovább kell folyósítani. Kérjük, hogy a továbbfolyósítási kérelmet a jogosultsági határidő lejáratát követően 3 hónapon belül juttassa el részünkre. Egy a határidő lejárta után beérkezett kérelmet nem tu-

dunk figyelembe venni. Amennyiben rokkantnak érzi magát, úgy kérjük, hogy a **továbbfolyósítási kérelmet a 30 naptári hónap lejárata előtt** juttassa el részünkre.

Végkielégítés

Újbóli házasságkötés esetén egyszeri végkielégítésként a nyugellátás havi összegének harmincötszöröse (kiegyenlítő pótlék nélkül) kerül kifizetésre.

Amennyiben az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása újbóli házasságkötés miatt megszűnik, úgy végkielégítés nem jár.

A jogosultság feléledése

Amennyiben az új házasság a házastárs halála ill. válás következtében megszűnik, vagy azt érvénytelennek nyilvánítják, úgy az ellátás nyugdíjjogosultság feléledése címén akkor **kérvényezhető**, ha

- » az özvegy nem egyedül ill. első sorban felelős a válásért vagy a házasság érvénytelenítéséért;
- » az özvegy a házasság érvénytelenítéséért nem hibáztatható.

Az nyugdíjjogosultság az igénybejelentést követő hónap első napjától, legkorábban azonban az egykori folyósítás beszüntetését követő két és fél év lejártá utáni hónap első napjától éled fel.

A jogosultság feléledése keretében megállapított özvegyi nyugdíj összegébe beleszámít az új házasságból származó özvegyi nyugdíj, a tartásdíj összege valamint azon jövedelmek, amelyek az özvegyet a felbontott ill. érvénytelenített házasság alapján megilletik. **Az ideiglenesen megállapított özvegyi nyugdíjak feléledésére nincs lehetőség.**

Árvaellátások

Az özvegyi nyugdíj alapvetően abból a nyugdíjból kerül kiszámításra, melyre az elhunyt apa / anya a halálának időpontjában jogosult volt vagy jogosult lett volna.

Árvaellátás mértéke

Árvaellátás az elhunyt biztosított minden gyermekét megilleti. A kiszámítás alapját mindig a 60%-os özvegyi nyugdíj képzí, függetlenül attól, hogy az valójában milyen mértékben kerül folyósításra.

Az árvaellátás mértéke egy szülő elhalálozása esetén 40%-a ill. mindkét szülő elhalálozása esetén 60%-a az özvegyi nyugdíjnak.

Amennyiben a feltételek mindkét szülőre vonatkozóan teljesülnek, úgy két nyugdíj kerül megállapításra.

18. életévig

Árvaellátásra jogosultak 18. életévük betöltéséig a biztosított házasságból született, törvényes és örökbe fogadott gyermekei mellett a mostohagyerekei is, amennyiben tartósan a biztosított háztartásában éltek. Ebből a szempontból jelentéktelen, hogy a gyermek már dolgozik vagy még tanulmányokat folytat.

18. életév után

A 18. életéve betöltése után az árvát csak akkor illeti meg árvaellátás, ha

- » nappali tagozatos iskolai tanulmányokat folytat ill. szakképzésben vesz részt. Az árvaellátás ebben az esetben legfeljebb a 27. életév betöltéséig folyósítható, ha az árva családi pótlékban részesül vagy bár családi pótlékban nem részesül, de komoly célokkal folytat tanulmányokat valamely felsőoktatási intézmény nappali tagozatán (Családi Költségkiegyenlítési Törvény 1992.09.01. változatának 2. § 1. fejezet b. pontja)
- » egyéves önkéntes szociális munkát, önkéntes természetvédő munkát, bel- és külföldi emlékhelyen töltött szolgálatot vagy polgári béke és szociális szolgálatot teljesít külföldön legfeljebb a 27. életév betöltéséig, vagy
- » keresőképtelen, és a betegség ill. fogyatékoság a 18. életév betöltése előtt vagy az iskolai tanulmányok ill. a szakképzés, az egyéves önkéntes szociális munka, önkéntes természetvédő munka ill. a bel- és külföldi emlékhelyen töltött szolgálat vagy a külföldön teljesített polgári béke- és szociális szolgálat ideje alatt következett be.

Az árvaellátásokkal kapcsolatos különleges szabályok

Továbbfolyósítás

Az árvaellátás továbbfolyósítási kérelmét a jogosultság folyamatos-sága érdekében a 18. életév betöltését követő három hónapon belül kell bejelenteni.

A jogosultság megszűnése

Amennyiben a továbbfolyósítás feltételei megszűnnek, úgy az árva-ellátás folyósítását (kifizetését) azzal a hónappal szüntetik meg, amely-ben a feltételek már nem teljesülnek. Amennyiben az árva munkakép-telensége már nem áll fenn, úgy az árvaellátás továbbfolyósítása a határozat kézbesítését követő hónap végével megszűnik.

Unokák nem jogosultak árvasági ellátásra.

Apolási díj

A belföldön állandó tartozódási hellyel rendelkező és egy alapszolgáltatásra (pl. nyugdíj) jogosult vagy osztrák állampolgársággal (ill. egy az osztrák állampolgársággal egyenértékű állampolgársággal) rendelkező személy kérelmezést követően és más egyéb feltételek teljesítése esetén jogosult lehet ápolási díjra. Az ápolási díj mértékét az ápolási szükséglettől függően 7 lépcsőben állapítják meg.

Az ápolási díj mértékébe beleszámítanak hasonló bel- és külföldi ápolással kapcsolatos pénzellátások ill. az EU-, EGT-tagállamaiból valamint Svájcból odaítélt az ápolással kapcsolatos dologi juttatások.

Ha a jogosult személy állandó tartózkodási helyét áthelyezi egy másik EU-, EGT-tagállamba vagy Svájcba, akkor az ápolási díj akkor kerül kifizetésre, amennyiben a jogosult továbbra is az osztrák betegbiztosítás hatálya alá esik.

Ezen kívül ápolási díjra jogosult azon nyugdíjas, aki 1933 március 4-e és 1945 május 9-e között politikai (kivéve nemzeti szocialista tevékenység), vallási és származási hovatartozás miatt elhagyta Ausztriát.

Az ápolási díjat kérelemre állapítják meg és a megállapított ellátás évente 12 alkalommal levonások nélkül kerül kifizetésre.

Az ellátást legkorábban a kérelmezést követő első hónap kezdetével utalják. A jogosultság a jogosult halála napjáig áll fenn; ebben a naptári hónapban az ápolási díj arányos része kerül kifizetésre.

Az ápolási szükséglet orvosi szakvélemény alapján kerül megállapításra és részletes feltételeit külön rendelkezés tartalmazza.

Tábla 1: Az ápolási díj összege (7 lépcsőben):

Lépcső	Átlagos havi ápolási szükséglet több mint	Összeg (havonta) 2023
1	65 óra	€ 175,-
2	95 óra	€ 322,70
3	120 óra	€ 502,80
4	160 óra	€ 754,-
Az 5. lépcsőtől további feltételek teljesülése szükséges (szakképzett ápolás)		
5	180 óra és rendkívüli ápolási körülmények és igények esetén	€ 1.024,20
6	180 óra és időben nem koordinálható ápolási teendők nappal valamint éjszaka vagy egy ápoló személy állandó jelenléte esetén	€ 1.430,20
7	180 óra és a karok és lábak mozgásképessége vagy ezzel megegyező állapot esetén	€ 1.879,50

Gyermekpótlék

A nyugdíj mellett (kivéve a hozzátartozói nyugellátásokat) gyermekpótlék illeti meg a nyugdíjjogosultat minden házasságból született törvényes ill. örökbe fogadott gyermek jogán, annak 18. életéve betöltéséig. Unokák és mostohagyermek jogán az ellátás csak bizonyos feltételek teljesülése esetén folyósítható. Amennyiben több személyt illetne meg a gyermekpótlék, úgy az egy gyermek jogán csak egyszer állapítható meg.

Összeg

A gyermekpótlék összege gyermekenként havi bruttó € 29,07.

Az összeg alacsonyabb is lehet, amennyiben az osztrák nyugdíj csak a külföldön szerzett biztosítási idők beszámításával állapítható meg.

A gyermekpótlék a gyermek **18. életévének betöltéséig** a jövedelem összegétől függetlenül jár, akkor is, ha a gyermek kereső tevékenységet folytat.

A gyermek **18. életévének betöltése** után a gyermekpótlék csak akkor jár, ha a gyermek

- » Iskolai oktatás vagy szakmunkás tanulói időszak alatt, akinek munkaerejét túlnyomórészt igénybe veszi az oktatás, a 27. életév betöltéséig és felsőfokú tanulmányok esetén vagy a családi pótlékra való jogosultság idejére vagy ha nem is áll fenn a családi pótlékra való jogosultság, viszont rendes tanulmányt folytat komoly szándékkal és céltudatosan (1992. évi 9. hónap 1-ei, családok tehermentesítéséről szóló rendelet, 2§, 1. bekezdés, b pontja)

- » egyéves önkéntes szociális munkát, önkéntes természetvédő munkát, bel- és külföldi emlékhelyen töltött szolgálatot vagy polgári béke és szociális szolgálatot teljesít külföldön legfeljebb a 27. életév betöltéséig, vagy
- » keresőképtelen, és a betegség ill. fogyatékoság a 18. életév betöltése előtt vagy az iskolai tanulmányok ill. a szakképzés, az egyéves önkéntes szociális munka, önkéntes természetvédő munka ill. a bel- és külföldi emlékhelyen töltött szolgálat vagy a külföldön teljesített polgári béke- és szociális szolgálat ideje alatt következett be.

Az gyermekpótlék **továbbfolyósítási kérelmét** a jogosultság folyamatossága érdekében a 18. életév betöltését követő három hónapon belül **kell bejelenteni**.

Amennyiben a továbbfolyósítás feltételei megszűnnek, úgy a gyermekpótlék folyósítását azon hónapban szüntetik meg, amelyben a feltételek már nem teljesülnek. A munkaképtelenség megszűnése esetén a gyermekpótlék folyósítását a határozat kézhezvételét követő hónapban szüntetik meg.

A nyugdíj folyósításának szüneteltetése

Bizonyos feltételek mellett a nyugdíj folyósítását szüneteltetik.

Ez alatt azt értjük, hogy a nyugdíjjogosultság továbbra is fennáll, de a nyugdíj bizonyos akadályoztató okok megszűnéséig nem kerül kifizetésre.

Amennyiben a nyugdíjas **egy hónapot meghaladó szabadságvesztés büntetését** tölti, az ellátás folyósítása szünetel. Kérelemre a bűncselekményben nem részes hozzátartozó részére nyugdíjrész folyósítható.

Kivételes rendelkezés: Azon személy nyugdíjának folyósítása nem szünetel, aki a szabadságvesztés büntetését elektronikusan felügyelt házi őrizetben („elektronikus lábbilincs”) tölti.

Lakcímváltozás

Amennyiben lakhelyet változtatna, úgy azt haladéktalanul jelezze és küldje meg a lakcímbe- ill. -kijelentő igazolást. Abban az esetben, ha egy másik országba költözne, esetenként változhatnak a jövedelemadóira, betegbiztosításra stb. vonatkozó szabályok.

Kivételes kifizetések

A havi nyugdíj mellett **minden év áprilisában** ill. **októberében** rendkívüli kifizetések kerülnek átutalásra.

Ezek összege megegyezik az április ill. október havi nyugdíjak gyermekpótlékot tartalmazó összegével.

Arányos részhányad megállapítása

Az **előszöri rendkívüli kifizetés csak arányosan jár**, amennyiben az adott rendkívüli kifizetés havában és az azt megelőző 5 hónapban a nyugdíj nem folyamatosan került kifizetésre. Ebben az esetben a rendkívüli kifizetés összege minden nyugellátás nélküli hónap után egyhaddal csökken.

Kivételes rendelkezés

A hozzátartozói nyugdíjakra a következő kivételes rendelkezés érvényes: Amennyiben az elhunyt már nyugellátásra volt jogosult, akkor ezen nyugdíjjogosultság ideje beleszámít a hozzátartozói nyugdíjra való jogosultság idejébe.

A nyugdíjat érintő adók

Korlátozott adókötelezettség

Aki Ausztriában állandó lakhellyel nem rendelkezik vagy hat hónapnál hosszabb ideig nem tartózkodik ott, korlátozottan adóköteles.

A nyugdíj jövedelemadóját a személyi jövedelemadó törvény alapján állapítják meg. Nem érinti ez a rendelkezés az egyedül keresők és a gyermekeiket egyedül nevelők adóleírásait, valamint bizonyos adómentes összegeket (testi fogyatékosok vagy nemzeti ill. hadigondozottak ellátásait).

Európai gazdasági térség állampolgárai és svájci állampolgárok

Az Európai Unió tagországainak állampolgárai ill. egy olyan állam állampolgárai, amelyben az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló szerződés alkalmazható, korlátlan adókötelezettség alá esnek, amennyiben fő jövedelmük Ausztriából származik. Az erre vonatkozó kérelemét – az elmúlt naptári évekre – a adóhatóságnál kell benyújtani.

A folyó nyugdíjakat továbbra is az érvényben lévő korlátozott adókötelezettségről szóló előírásoknak megfelelő adó terheli.

A kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények

Az államok közötti kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények a többszörös adózás megelőzésére szolgálnak. Az egyezmények felosztják az államok között az megadóztatási jogot. Az államok közötti kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények értelmében a külföldre utalt nyugdíjak után csak egyszer kell adót fizetni. Az Ausztria által megkötött egyezmények aktuális listája a Pénzügyminisztérium honlapján www.bmf.gv.at található.

Amennyiben egy egyezmény a (külföldi) lakóhely szerinti országban írja elő az adózást és ezáltal a nyugdíj Ausztriában adómentesen kerül kifizetésre, úgy az adóazonosító átírásához a külföldi illetékes adóhatóság által kibocsátott illetőségi igazolást kell benyújtani (ZS-QU1 nyomtatvány).

Egészségbiztosítás

Lakóhely egy EU- ill. egt-tagállamban vagy Svájcban

Az ezzel kapcsolatos irányadó rendelkezéseket az 1408/71 és 574/72/EGK rendeletek valamint 2010. május 1-je óta a 883/2004 és 987/2009/EK rendeletek tartalmazzák. Ezek alapján önt és ön hozzátartozóit az egészségbiztosítási ellátások a lakóhely szerinti törvényes biztosítási szervtől az ott érvényes jogszabályok alapján illetik meg. Ez abban az esetben érvényes, amennyiben nyugellátását is az adott ország folyósítja.

Amennyiben a lakóhelye szerinti országban törvényes egészségbiztosítás nem áll fenn és ezzel kapcsolatban másik tagállam ill. Svájc sem illetékes, úgy osztrák nyugdíjjogosultsága alapján az önt és ön hozzátartozóit megillető egészségbiztosítási ellátások az osztrák egészségbiztosítást terhelik. Ezek az átmeneti dologi juttatások önt a lakóhely szerinti törvényes biztosítási szervtől az ott érvényes jogszabályok alapján is megilletik.

További felvilágosítást ezzel kapcsolatban a lakóhelye szerinti illetékes nyugdíj- ill. egészségbiztosítási szervtől is kaphat.

Lakhely egy szerződéses tagállamban

Az ezzel kapcsolatos irányelveket a mindenkori szociális biztonságról szóló egyezmény rendelkezései tartalmazzák. Azonban nem mindegyik egyezmény tartalmaz a nyugdíjjogosultak egészségbiztosításáról szóló rendelkezéseket. Megfelelő rendelkezéseket jelenleg a következő államokkal kötött egyezmények tartalmazznak:

Bosznia-Hercegovina, Észak Macedónia, Montenegró, Szerbia, Tunézia, Törökország.

Amennyiben ön a fent említett országok egyikében lakik és nyugdíj az ott érvényes jogszabályok alapján nem illeti meg, úgy az önt és ön hozzátartozóit megillető egészségbiztosítási ellátások az osztrák egészségbiztosítást terhelik. Ezek az átmeneti dologi juttatások önt a lakóhely szerinti törvényes biztosítási szervtől az ott érvényes jogszabályok alapján illetik meg.

További felvilágosítást ezzel kapcsolatban a lakóhelye szerinti illetékes nyugdíj- ill. egészségbiztosítási szervtől is kaphat.

Bejelentkezés az osztrák egészségbiztosítónál

Az osztrák törvényes egészségbiztosítást terhelő ellátások igénybevételének feltétele az, hogy ezen igényét az illetékes osztrák valamint a lakhelye szerinti egészségbiztosító szerv felé jelezze.

Amennyiben a lakhelye szerinti jogszabályok alapján nyugdíjat nem kap

Ha ön egy EU- ill. EGT-tagállamban vagy Svájcban ill. Bosznia-Hercegovinában, Észak Macedóniában, Montenegróban, Szerbiában, Tunéziában vagy Törökországban lakik, úgy az egészségbiztosítás feltételeinek megállapítása és maga a bejelentés a nyugdíjmegállapítási eljárás keretében történik.

Amennyiben a lakhelye szerinti jogszabályok alapján nyugdíjat kap

Ha ön egy EU- ill. EGT-tagállamban vagy Svájcban lakik, akkor a feltételek megállapítása és a bejelentés nem történik automatikusan. Ezért kérjük, mihamarabb jelezze, ha ön a lakhelye szerinti országban törvényes egészségbiztosítással nem rendelkezik.

Ha ön Bosznia-Hercegovinában, Észak Macedóniában, Montenegróban, Szerbiában, Tunéziában vagy Törökországban lakik, úgy egészségbiztosítására a lakhelye szerinti rendelkezések vonatkoznak. Ezekben az esetekben az osztrák egészségbiztosítóhoz történő bejelentkezésre nincs lehetőség.

Az osztrák egészségbiztosítási járulék összege

Az osztrák egészségbiztosítóhoz történő bejelentkezés esetén minden nyugdíj után, kivéve ez alól az árvaellátás, egészségbiztosítási járulékot kell fizetni.

Átmeneti tartózkodás ausztriában

Ha ön egy EU- ill. EGT-tagállamban vagy valamelyik fent említett szerződéses tagállamban ill. Svájcban lakik, akkor ön és hozzátartozói ausztriai átmeneti tartózkodás idején sürgősségi dologi ellátásokra (orvosi segítség és gyógyintézeti kezelés) jogosult. A költségek a lakhelye szerinti egészségbiztosítást terhelik.

További felvilágosítást ezzel kapcsolatban a lakóhelye szerinti illetékes egészségbiztosítási.

Életbenléti igazolás

Igazolási kötelezettség

Külföldön élő nyugdíjasok részére történő nyugdíjkifizetéshez minden évben szükség van az életbenléti igazolás megküldésére.

Az igazolási kötelezettség alól mentesülnek azon Németországban élő nyugdíjasok, akiknek osztrák nyugdíja Németországban kerül kifizetésre.

Az életbenléti igazolás kiküldése

A nyomtatvány évente egyszer, mindig januárban, kerül kiküldésre. Kérjük a nyomtatványt aláírva és hitelesítve azonnal küldje vissza a Nyugdíjbiztosító Intézet részére. A „Nyilatkozat kereseti- és jövedelmi viszonyokról” csak akkor kitöltendő, ha egy további jövedelem befolyásolhatja a nyugdíjkifizetést.

Amennyiben a hiánytalanul kitöltött és hitelesített nyomtatvány nem érkezik meg haladéktalanul a Nyugdíjbiztosító Intézethez, a nyugdíj nem kerülhet kifizetésre.

A nyomtatvány „Életbenléti igazolás” különböző nyelveken megtalálható a www.pv.at internetes oldalon.

Bejelentési kötelezettségek

A törvényi előírások köteleznek minden ellátásra jogosultat és kérvényezőt, hogy a jogosultságot, az ellátás mértékét ill. lakóhelyet érintő változásokat azonnal jelentse.

Kérjük 7 napon belül jelentse a következőket (árvaellátás esetén 2 héten belül)

- » kereső tevékenység kezdete és a jövedelem mértéke, gyermek-pótlék esetén a gyermek kereső tevékenységének kezdete
- » a jövedelem mértékének változása
- » szabadságmegváltásra és ennek megfelelő egyéb járulékokra vagy végkielégítésre jogosultság

Kérjük 2 héten belül jelentse a következőket

- » lakcím- ill. névváltozás, valamint házasságkötés ill. élettársi kapcsolat bejegyzése
- » egy másik (bel- ill. külföldi) szervtől járó nyugdíj odaítélése, felülvizsgálata (kivéve a nyugdíjkorrekció) vagy megszűnése
- » táppénzfolyósítás egy osztrák egészségbiztosító szervtől
- » egy egy hónapnál hosszabb szabadságvesztés letöltése
- » özvegyi nyugdíj ill. bejegyzett élettársak hozzátartozói nyugdíja esetén egy osztrák balesetbiztosításból származó pénzjuttatás (ill. baleseti táppénz) vagy egy munkanélküli biztosításból származó pénzjuttatás valamint közalkalmazottak pénzbeli ellátásai és közalkalmazotti vagy hasonló munkaviszonyból származó hasonló nyugellátások vagy szerződéses nyugdíjmegállapítások valamint mindezen ellátások mértékének változása vagy megszűnése
- » árvaellátás vagy gyermekpótlék esetén a gyermek (árva) nevének vagy lakcímének változása, családi pótlék odaítélése és megszűnése, a gyermek (árva) házassága, bejegyzett élettársi kapcsolata (halála) valamint a kötelező katonai ill. polgári szolgálatból származó jövedelem, a gyermek (árva) jövedelmének mértékét érintő változások ill. az iskolai tanulmányok, más képzések vagy önkéntes tevékenységek befejezése ill. megszakítása (ha a gyermek/árva a 18. életévét már betöltötte) valamint meglévő keresőképtelenség megszűnése.

Kérjük 4 héten belül jelentse a következőket

- » változások az ápolási díjra jogosultság feltételeivel kapcsolatban (pl. további pénzjuttatások, mint fogyatékosági támogatás vakok és gyengénlátók részére stb.)

Jelentés

Az időben történő bejelentésekkel elkerülhetőek az esetleges többletkifizetések!

A változásokat a Nyugdíjbiztosító Intézet valamennyi hivatali szervénél bejelentheti.

Kérjük, szíveskedjék figyelembe venni, hogy a bejelentési kötelezettségek elmulasztásából adódó többletkifizetéseket vissza kell téríteni!

Tájékoztatás és tanácsadás

Nyugellátásokkal kapcsolatos kérdéseivel munkanapokon hétfőtől szerdáig 7.00-15.30 (MEZ-Középeurópai idő), csütörtök 7.00-18.00 (MEZ-Középeurópai idő) és péntek 7.00-15.00 (MEZ-Középeurópai idő) a **+43 (0) 503 03** telefonszámon fordulhat intézetünkhöz.

Kérdéseit írásban a következő címre várjuk

Pensionsversicherungsanstalt Landesstelle Wien

Friedrich-Hillegeist-Straße 1

1021 Wien, Österreich

Elektronikus leveleiket a következő címre várjuk pva-lsw@pv.at.

Tájékoztatást és tanácsadást a Nyugdíjbiztosító Intézet fogadónapjai keretében is kaphat, jelenleg a következő országokban:

Németország, Olaszország, Horvátország, Liechtenstein, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Csehország és Magyarország.

A személyes meghallgatásra kérjük, hozza magával személyazonosságát igazoló fényképes igazolványát!

Aktuális információkat a nyugellátásokkal kapcsolatban valamint további tájékoztatást a fogadónapok idejéről és helyszínéről a www.pv.at internetes oldalon talál.

A határozat (értesítés) tartalmazza az ön „Biztosítási számát” (Versicherungsnummer). Kérjük ezt a biztosítási számot a levelezésnél a gyors ügyintézés érdekében minden esetben megadni, segítve így ügyének és kérésének mihamarabbi megválaszolását.

Kérjük vegye figyelembe a következőket!

Ezek az általános információk nem helyettesítik az egyénre szabott tanácsadást. A Nyugdíjbiztosító Intézet munkatársai szívesen állnak rendelkezésére ebben. A címeket és telefonszámokat megtalálja a www.pv.at/kontakt honlapon.

A nemzetközi fogadónapokkal kapcsolatos információkat megtalálja a: [www.pv.at/internationale Sprechtage](http://www.pv.at/internationale_Sprechtage) honlapon.

Kérjük hozzon magával a személyes tanácsadásra egy a személyazonosságát igazoló fényképes igazolványt.

További információkat a www.pv.at honlapon talál.